

Graculus *Ruab.* Ciconia *Storab.* Vespertilio *Fledarmus.* Merops *Spebt.* Tum e *Prudentio:* Seria *Ernostbaftiu.* Strophium *Houpitpant.* Pedicae *Strichin.* Multrum *Milibchar.* Congeries *Überquellan.* Inuius *Aniuertigi.* Surculus *Sintulingi.* Cunulae *Nabule.* Aurium meatus *Lofunga.* Cariofa *Wrmatiga.* Urgebat *Francta.* Forum *Marcat.* Bipennis *Zwifidrigi fuert.* Eviscerando *Zufleifconto.* Obstinatio *Einstritigi.* Fiscella *Churipi.* Lucrum *Scazz.* Struma *Chelba.* Mucus *Roz.* Truces *Criminum.* Pessulus *Sloz.* Ninguidus *Sineuin.* Eluvies *Uburfluzio.* Crypta *Giruft.* Subterranea *Erthus.* Umbones *Rantbogun.* Haec usque ad fol. 49. et *Passionem S. Cypriani.*

CCXCVI.

R. 3167 Codex membraneus lat. Sec. XII—XIV. Folior. 223. f. max. per duas columnas magnifice exaratus, minio distinctus, literis initiorum uncialibus artificiofo ductuum plexu visendis, et olim Monasterii Novimontani, vulgo Neuberger, O. Cist. ab Ottone Hilari Austr. et Styriae Duce a. 1327. in harum Provinciarum confinio super Murczam fl. deducta a Monasterio S. Crucis in Valle Nemorosa colonia fundati, ut infra liquabit, complectitur sequentia: I. praetenso folio deciduo e L. II. Paralip. Incipit Praefatio Sancti Ieronimi Presbyteri In libro Proverbiorum. Videlicet illa ad Chro- matium et Heliodorum: Jungat epistola &c. Hanc excipiunt illae

duae aliae, prout in Bibliis Glossatis: Tribus nominibus &c. et: Tres Libros Salomonis &c. inter quas interceptus est Articulus Glossae ordinariae de nominibus Parabolarum, prout in iisdem Bibliis. Tum Textus III. Libellorum Salomonis, item Sapientiae et Ecclesiastici, quae duo postrema Prologos praeferunt, ut in Bibliis jam citatis. Textus more nostro Capitibus distinctus est, et ad calcem Orationem Salemonis Regis habet depromptam e III. Reg. c. 8. et Paralip. II. c. 6. sed non κατὰ λέξιν. Haftenus porro Biblica, manusque Sec. XII.

II. fol. 50. sequuntur Historica, Videlicet Chronicon ab O. C. usque ad A. MCCCXCVI. ita tamen, ut manus Sec. XIII. pertingat ad A. MCCXXII. manus vero Sec. XIV. ab A. MCCXLI. pertextat reliqua, et folium unum inter utramque manum exciderit. Initium est ejusmodi: Adam primus homo ad imaginem dei formatus est in ebron. in paradiso cum eua septem horis commoratus ob mandati transgressionem huius mundi exilium subiit. — In ierusalem obiit in loco caluarie sepultus. — Erat autem adam XXX. cubitorum altitudinis. Mortuo autem eo apparuit angelus domini ferens ostrum eiusdem longitudinis. expanditque illud super eum atque nucleum vetiti ligni ori ejus imposuit &c. Postquam dein nugivendus hic et vineam Noae, et oblationem Isaaci, atque Jephthae, et Manuae sacrificium, et caedem Sacerdotum sub Jezabele, et Abelis sacri-

ficiam in locum *Calvariae* congef-
fisset, miram fabellam de Cruce
Christi e praediſto nucleo orta in-
greditur: sub *Salomone* factam ar-
borem a Regina *Saba*, quae fuiſ-
ſet *Sibylla habens pedes anserinos*
et oculos lucentes ut stelle, adora-
tam, mox iubente Rege ſuccifam,
et in menſam Propositionis panum
in Templo aptatam, tum poſt va-
rias vices conjeſtam in Piſcinam
illam *Probatiam*, demumque ip-
ſo ſupplicii *18 Oeavdes* tempore a
Simone fabro lignario inde extra-
ſtam, crucemque eſſormatam fu-
iſſe; quae Graeculi cujuſdam ſom-
nia cenſeo, iis gemina, quae re-
fert *Gretſerus L. I. de S. Cruce*
c. 4. Per VI. deinceps notas *Ae-*
tates procedit Narratio, quoque

Codex

Rex Bohemus Wenczeslaus cum
magna multitudine armatorum un-
gariam intrans et calliditate et pe-
cunia partim cum potentia inſignia
ſcilicet gladium et tunicam beati
Stephani Regis Ungarie et coro-
nam obtinuit. et antequam ibi nego-
tia ſua terminaret propter que in-
traverat de ſtabiliendo filii ſui re-
gno ſuper ungaros, Rex Romano-
rum Albertus miſſis duci auſtrie
Rudolfo filio ſuo nuncijs precepit,
ut pacis contradictionem Regi Bo-
hemie demandaret. Quo facto Rex
Bobemie inconfummatiſ negotijs et
imperfectis accelerabat exire un-
gariam, habens tamen regalia &c.

magis procedit, minus deſipit. Us-
que ad A. MCLXXXVI. paſſim
inſiſtit Chronico *Gottfridi Viterb.*
ut extat T. II. *Scriptt. Rer. Germ.*
Piſtorii, ut tamen et ſua addat.
Ita ad A. DCCCLXXXI. legas:
Hujus (Caroli Imp.) tempore bo-
um peſtilentia magna contigit, dum
enim cancri cadauera laniando co-
mederent, quadam die univerſi in
unum locum congregati inde diſceſ-
ſerunt, ita ut nullus eorum poſtea
neque viuus neque mortuus inveniri
potuiſſet. Quo magis ab A. MCL-
XXXVI. progreditur, eo uberior
ſit in rebus *Auſtriae* et *Styriae*,
coinciditque cum Chronico *Cla-*
ſtroneoburgensi edito ab *Hier. Pe-*
zio T. I. Scriptt. Rer. Auſtr. Ex-
emplo ſit Annus MCCCIV.

Chronicon Clauſtroneob.

Rex Bohemus Wencezlaus cum
maxima multitudine armatorum
Ungariam intrans muneribus et
calliditate partim etiam potentia
inſignia regni Ungariae hoc eſt
gladium et tunicam beati Stephani
Regis Ungariae et coronam obti-
nuit, ubi quamplures ex intempe-
rie aeris mortui ſunt. Et antequam
ibidem negotia ſua terminaret,
propter quae venerat, ut de ſtabi-
liendo regno filii ſui ſuper Un-
garos, Rex Romanorum Albertus
miſſis Duci Auſtriae Rudolfo filio
ſuo nuntiis praecipit, ut pacis di-
ſidationem ac contradictionem Re-
gi Bohemiae demandaret. Quo fa-
cto Rex Bohemiae inconfummatiſ
negotiis atque imperfectis prope-

Dubium inde fit, an *Claustroneob.* Annalista nostro, an vero noster illo usus fit. Ille quidem in A. MCCCXLVIII. ficit, noster progreditur, videoque A. MCCCLV. minio subscriptum: *Fr. Otto*, quod illi nomen fuerit. Hunc Annum continuo excipit MCCCXCVI. quem adscribo: *In octava Johannis baptiste Monasterium Nouimontis per ignem in pistrino extortum totaliter est exustum, ventusque ualidus tegulas igne succensas cum impetu ad uillam circumiacentem deferebat, ubi in tantum ignis defecit, quod totam uillam exceptis tribus mansionibus totaliter deuastauit et in cinerem redegit.* Subditur: *Frater Johannes Greczer* (Graecensis Styri) *cenobita.* Ex quo concludo, Chronicon praesens in praedicto Monasterio scriptum et seruatum fuisse. Huic et aliud subfragatur. Marginibus nostris Sec. XV. adspersae sunt quaedam Notae, et quidem ad A. MCCCXXVII. *Otho* fundator huius monasterii, et ad A. MCCCXLIX. *Circa festum sancti Martini declinavit pestis ad terminos Noui montis*, id quod in ipso etiam Chronico notatur. Jure igitur illud vocari possit *Novi Montis Chronicon* scriptore *Othone Cisterciensi*, jungique, posteriore saltem sui parte, Chronicis jam editis mereretur. Commemorabo et alias Notulas. Ad A. MCCCIX. motumque *Viennensium* contra Ducem *Fridericum* inclemen-

re exire parat in *Ungariam* habens tamen regalia &c.

ter adscriptum: *Viennenses semper rebelles.* Ad A. MCCCVI. ubi narrantur de sola Civitate *Viennensi* plusquam XL. Millia expediti in turma sua cum *Ottone* Duce contra Regem *Bohemiae* processisse, observatur: *Nescio, quot hodie mittere possit, dum hec legerem 1521.* Ad A. denique MCCCXLIX. legas: *Anno pestifero illo creuerunt optima Vina sicut anno 1521.*

III. fol. 74. Incipit *Catalogus apostolicorum.* Ductus a B. *Petro* ad *Gelasium* II. five A. 1119. Usque ad *Felicem* IV. notantur etiam Consulatibus, usque ad *Coelestinum* anni Imperatorum, deinceps anni Domini. Passim edicit *Chronographus*, ubi a *Chronico Eusebii, Hieronymi, et Prosperi, et Caesarii*, nempe *Heisterbacensis*, dissentiat. Pontificibus variis adduntur sua Instituta. *Johanna* Papissa nulla, sed *Johannes* XII. *Bonifacius* VII. *Benedictus* IX. et *Gregorius* VI. male audiunt. Sec. XIII. scriptum hunc *Catalogum* in *Dioecesi Salisburgensi* e sequentibus statues: *Adrianus* — dedit *pallium Arnoni.* *Pascasius* — dedit *pallium adelramo.* *Valentinus* dedit *pallium Luipramo*, quin ullius alterius aut Episcopi, aut Sedis mentio fiat.

IV. fol. 77. succedit alter *Catalogus* hanc Rubricam praefrens: *Isti regnauerunt in latio et Romana urbe ante consules et imperatores.* Initium ab *Italo, Jano, Satur.*

Saturno, Pico ad Octavianum Aug. tum in picturato Schemate columnatim Pontifices et Imperatores eis respondentes absque notatione temporum, nudis solum nominibus designati. Illi definunt a prima Sec. XIII. manu in *Honorio III.* anno 1227. defuncto, quibus secunda addidit *Gregorium IX.* *Coelestinum IV.* *Innocentium IV.* et omissio *Alexandro IV.* *Urbanum IV.* electum a. 1261. Imperatorum vero postremus est a prima manu *Fridericus II.* cujus obitus ad a. 1250. pertinet.

V. fol. 79. redeunt Biblica initio ducto a *Tobia*, cujus prima duo Folia eleganti calamo Sec. XIV. subpleta sunt usque ad C. V. v. 18. *Ego sum azarias ananie magni filius* &c. Sequitur *Judith*, *Esther*, et *Esdras*, inter quem et *Nebemiam* haec Rubrica: *Uerba neemie filii bechie. Sermones esdre et neemie in unum uolumen coartantur.* Succedunt *Machabaei* praemisso *Libro I.* conspectu *Capitulum LXI.* *Libro II.* *Capitulum LV.* quorum XXXVII. habetur *Locus de Oratione pro Defunctis.* In voce postrema *Libri consummatus* placuit ludere Scriptori; scripsit enim *cpn/xmmbtxs* adhibita pro quavis vocali ipsam proxime sequente consona. Partes porro hae Biblicae ad Sec. XIII. pertinentes et consuetis Prologis munitae, et maximis Initiorum literis decoratae sunt.

VI. fol. 146. *Incipit liber de ciuitatibus. et de uicis transmari- nis.* Excerptum esse vel ipse ingressus docet: *Uertamus eia sti-*

lum nostrum sumentes initium a chebron quod est ebron. Hebron metropolis olim philistinorum et habitaculum gigantium in tribu iuda ciuitas sacerdotalis et fugitiuorum. Ibi deus patrem nostrum plasmauit adam et inspirauit. Hebron karia- tharbe dicitur quod sarracenice sonat ciuitas &c. Praecipuus hujus Topographiae scopus est, indicare loca, in quibus aliquid seu V. seu N. T. tempore peculiare gestum est. Quando conscripta fit, primum inde liquet, quod ait: *Ante Thyrum lapis ille marmoreus baut modicus super quem sedit ihe- sus manens illesus a tempore christi usque ad expulsionem gentium ab urbe, sed defraudatus a francis nec non a ueneticis.* Item, quod latinos *Hierosolymae Patriarchas* enumerans sistit in *Fulcherio*, qui a. 1157. diem clausit. Itaque Scrip- tor nec *Joh. de Mandavilla*, nec *Brocardus*, nec *Ludolphus de Suchen* est, neque etiam aut *Jacobus de Vitriaco*, aut *Vincentius Bel- lovac.* quos inspexi. Unde *ἀναδωρον* habeo, dum certiora docear. *Librarii manus est Sec. XIII.*

VII. fol. 152. sequitur *Collectio Canonica e Conciliis, Decretis et Epistolis Pontificum, Patrumque Dictis*, quorum minimi natu *Haimo* et *Rabanus*, constans Rubricis, seu Capitulis LXXXVI. ab eleganti manu Sec. XII. Pri- mum *De Etatibus hominum* ita infit: *Gradus etatis sex sunt. Infantia. Puericia. Adolescentia. Iu- uentus. Grauitas. Senectus. Infan- tia tendit usque ad VII. annum. Puericia ad XIII. &c. Capitulum II.*

II. est de *Etatibus mundi*, tum de Baptismo, de Chrismate, de Eucharistia, Ecclesiis, Libris Bibliis, Jejunio praecipitur. Multa horum Capitulorum habentur etiam in *Reginone*, *Burchardo* et *Ivone* dispersa, sed Collectio nostra nullius horum Operum pars est. Dabo Capitulum e fol. 156. p. 2. quod apud nullum praedictorum ita legitur. *Quot modis fiat sacrilegium. Johannes VIII. in libro gotice legis. Sacrilegium enim committitur, si quis infregerit ecclesiam, uel XXX. ecclesiasticos passus, qui in circuitu ecclesie fuerint, vel in domibus, quae infra praedictos passus fuerint inde diripiendo vel auferendo. seu qui iniuriam uel ablationem rerum intulerit clericis uel monachis arma non ferentibus, siue deo deuotis omnibus ecclesiasticis personis. Non enim capelle, quae infra ambitum murorum castellorum sunt, mittuntur uel ponuntur in hac obseruatione. Similiter etiam sacrilegium committitur auferendo sacrum de sacro, uel non sacrum de sacro, siue sacrum de non sacro, (non vero) non sacrum de non sacro, quia quod (l. id) non potest computari in crimine sacrilegii, sed mundanarum legum censura debet emendari, uel secundum morem patrie. quae postrema in Tractatu inferius N. X. adferendo melius sic leguntur: Non sacrum de non sacro, quia non potest computari in crimine sacrilegii, secundum mundanarum legum censuram debet emendari, vel morem patrie. Nihil de Libro Legis Gothicae in Actis et Scriptis Jo-*

bannis VIII. T. XI. *Concill.* edit. *Venet. Coleti.* Habentur tamen ibidem col. 213. ejus *Epistolae* ad *Alphonsum* III. Regem *Hisp.* et col. 239. utriusque autoritate celebratum *Concilium Ovetense*, quod perperam ad a. 900. reposuit *P. Art de verifier les Dates*, cum *Johannes* jam a. 882. diem suum obierit. Occasione porro hujus Concilii facile fieri potuit, ut a Pontifice declarationes quorundam locorum *Legis Wisigothicae*, fortasse L. IV. Tit. V. 6. ubi legitur: *Ecclesiam quippe fraudare, sacrilegium esse a Majoribus approbatur*, peterentur. Extra dubium rem ponit *Albericus trium Fontium Monachus* in *Chronico* apud *Leibnit.* T. II. *Access. histor.* 4. ubi ad a. 873. de *Johanne VIII.* *Iste scripsit quasdam interpretationes siue decreta super librum Gothicae legis, sicut invenitur in libro, qui canones inscribitur.* An praesentem Collectionem nostram prae oculis habuerit *Albericus*, ignoro, sed vide, quod notat *Pithoeus* ad P. II. *Decr. Causa* 17. Q. 4. 21. p. 282.

VIII. fol. 158. praemissa temere Expositione *Versus I. Psalmi LXXV.* in qua illud *Gen. 49. 10.* ita redditur: *Non deficiet princeps de iuda, nec dux de femoribus eius, donec ueniet, quod tibi repromissum est, et contenditur, post clamorem illum: Non habemus regem nisi caesarem! nomen Judaeae non nisi Ecclesiae Christi competere, eadem Sec. XIII. manu Incipit passio domini secundum Nichodemum. Initium illud, quod in*

in variis Exemplis, et Versionibus apocryphae hujus, et a me non semel relatae Narrationis in calce ponitur: *Factum est in anno nonodecimo tyberii cesaris imperii romanorum* &c. Narratio ipsa incipit: *Igitur Anna et Cayphas et Sobna et dathan. gamaliel et Judas leui neptalim alexander et syrus. et reliqui iudeorum uenerunt ad pilatum* &c. et, si rem, non verba spectes, cum editione *Fabricii Cod. Apocr. N. T.* p. 238. decurrit usque ad hujus §. XXVII. Hujus porro loco inseritur Epistola *Pilati ad Claudium Imp.* prior illa: *Nuper accidit, quod et ipse probavi* &c. quam ad calcem *Nicodemi* p. 298. demum recitat *Fabricius*, et Epistolam, omittis, quae a §. XXVII. apud hunc leguntur, excipit Narratio de *Tiberio* aegroto *Jesum* accersere volente misso *Volusiano*, qui jam a *Pilato* eum in crucem actum inueniens *Veronicam* cum ejus *Icone Romam* adduxit, per quam fanatus Imperator Christianus effectus est. Deducitur haec Fabula usque ad *Neronem* et *Pilato* et *Petro* de *Christi* divinitate et actis sciscitantem, quae omnia ad *Fabricii* citatum *Codicem* adjungi deberent, et verisimiliter *graeco fonte* ceciderunt.

IX. fol. 167. p. 2. *Traſtatus de coniugio cuius institutio et causa ostenditur.* Multo plura praestat hic *Traſtatus*, quam pollicetur inscriptio; omnes enim paene *Quaestiones*, quae de hoc *Sacramento* usque ad *Sec. XIII. Patrum* *Dictis*, *Conciliorum* *Decretis*, et *Pontificum* *Responsis* vertebantur,

tangit, non raro etiam *objectiones* instruendo et resolvendo. Initium est ejusmodi: *Cum alia Sacramenta post peccatum et propter peccatum sumpserint exordium, matrimonii sacramentum et ante peccatum legi institutum a domino, non tamen ad remedium sed ad officium.* Huius autem institutio duplex est. Una ante peccatum ad officium facta est in *paradyso*, ut esset *thorus immaculatus*, et nuptiae honorabiles, ex quibus sine ardore conciperent, sine dolore parerent. Altera post peccatum ad remedium facta extra *paradysum* propter illicitum peccatum deuitandum &c. Ne longus sim, habes *Petri Lombardi L. IV. Sentent. Distinctiones* XXVI. — XLII. ita tamen, ut quaedam in *Editis*, quaedam in *Codice* aut defint, aut redundant. Ut exemplum dem, deest in *Editis* *Dist. XXXVI. inter Art. 2 — 3.* sequens *Rubrica*: *Adrianus papa Eberbardo archiepiscopo iuvauien. Inter seruos non debent matrimonia ullatenus prohiberi, et si dominis contradicentibus et inuitis contracta fuerint, nulla ratione propter hoc sunt ecclesiastico iudicio dissoluenda, debita tamen consueta officia (et) seruicia non ex hoc minus sunt propriis dominis exhibenda.* Non nisi de *Adriano IV.* et *Eberbardo I.* quaestio esse potest, quorum ille a. 1154—59. hic a. 1147—64. praefuit. Interim *Epistolae*, e qua *Rubrica* nostra fuerit excerpta, nec in *Concill. citt. T. XIII.* nec apud *Hansizium Germ. Sacr. T. II.* ulla mentio. Illam jam a *Petro* *Sententiis* suis

fuis inferi potuisse, neque necessario tardius accessisse probat annus ejus emortualis, quem cum *Eberbardo* communem habuit.

X. fol. 177. p. 2. Incipit *tractatus de sacrilegiis. et immunitatibus eorum. et compositionibus.* Initium: *Regum et Imperatorum seu etiam diuersorum pontificum dicta de immunitate et sacrilegio. et singulorum clericalium graduum compositione. de induciis etiam antequam excommunicentur laicis dandis. iuxta quod in libris diuersorum inuenitur. hic breuiter annotatur.* Capitularibus *Regum Francorum*, et Canonibus per *Reginonem*, *Burchardum* et *Ivonem* sparsis utitur Compiler noster mihi ignotus, textu non admodum castigato, subinde tamen lectione varia non improbanda. In Capitulari *Triburiensi* ad petitionem Episcoporum a. 821. in *Theodonis Villa* (*Diedenbosen*, *Tbionville*) congregatorum dato legitur: de Episcopo in *Wasconia inbonefte et inaudite morti tradito*, ubi *Burchardus* L. VI. c. 5. *Ivo* P. X. c. 134. et *Harzbemius* *Concill. Germ.* T. II. p. 23. habent *mordridato* a Germ. *Mord*, *mördern*, quod quidem non inusitatum, ut vides apud *Du Cange* in v. *Morth*.

XI. fol. 181. sub Rubrica: *De Introitu*, sequitur alia *Compilatio de Ritibus Sacrificii Missae*, et primo quidem *Catechesis: Introitus missae quare dicitur? Eo quia per eum introitur ad officium. Versus quare cantatur? Eo quia per eum reuertitur ad introitum.* &c. Dein *Augustini* locus duplex de offerendo Sacrificio pro Mortuis et de Consecratione, demum alia Capita de *Missae Officio* e verbis *Alcuini* et *Amalarii* potissimum congesta.

XII. a fol. 184. p. 2. perrexit sedulus *Coenobita* varia congerere e lectione diuersorum, quae ad unum genus reduci nequeunt, auspiciatus a quadam *Symboli apostolici Expositione*, tum de *Arbitrio libero*, de *tribus Vocationibus*, pro *quadruplici Oratione*, &c. item quaedam fabulosa e naturali *Historia*, quaedam *Excerpta* ex *Operibus Hieronymi*, *Beda*, *Leonis*, *Augustini*, *Joh. Chrysostomi*, *Gelasii* *Decretum de recipiendis et non recipiendis in Ecclesia Libris*, ut extat *Burchardi* L. III. c. 220. 21. Praeterire non possum *Bedam*, cujus Rubrica est: *De septem columbe uirtutibus*, et hae quidem his *Verficulis* concluduntur:

Istis incumbe, sic uiues more columbe:

Primum felle care mentis desertor amare.

Nil rostro laceres, nullum sermone sagittes.

Semina pulchra lege seiungens noxia quaeque.

Tu geme, ne cantes. Pro risu prode dolores.

Ut videas clarum, sit sessio litus aquarum.

Cum nidum sternis, petrarum pone cauernis.

Post fructus senos nutri pullos alienos.

577

P A T R I S T I C I.

578

Singuli Versus subjecta Prosa allegorica explicantur. Novimus *Bedam* versificem; verum istud Opusculum ne *Caveus* quidem prodit.

Cum ad Versus delapsus sim, accedant: VII. *sententiae philosophorum*:

Quenam summa boni? Mens, quae sibi conscia recti.

Pernicies hominum quae maxima? Solus homo alter.

Quis diues? Qui nil cupit. Et quis pauper? Avarus.

Quae dos matronis pulcherrima? Vita pudica.

Quae casta est? De qua mentiri fama ueretur.

Quod prudentis opus? Cum possit, nolle nocere.

Quid stulto proprium? Non posse, et uelle nocere.

Columnas plures implent Narrationes oppido fabulosae de *Pont. Pilato Tyri Regis Moguntinensum Filio*, de *Fl. Josepho*, et *Juda traditore*. Ex ungue leonem. *Neroni successit Anastasius*. Inte-

rim tamen Fabulae primae Inventor versificatorem reperit, ut dixi *Vol. I. P. 1. col. 916*. Sequuntur Versus 13. inscripti: *Ista carmina diabolus composuisse fertur*:

Oppositum montem conscendere cernis orontem.

Arma tua dextra capies, et fer caput extra &c.

Naetus est Diabolus Commentatorem asceticum, qui in extricandis his ineptiis mire se torquet.

XIII. fol. 199. p. 2. *Incipit tractatus de antiquis edificiis & mirabilibus alme urbis. & primo de muris et continentibus in eisdem. Libellus hic in confinio Sec. XV.*

et XVI. diversis modis auctus, contractus, interpolatus pluries prelo subjectus extat *Romae*, unde a Peregrinis in omnes partes ablatum est. Adscribam Versus calcis, qui in Editionibus omissi videntur. *Roma loquitur*:

Dum simulacra mihi, dum numina uana placerent,

Militia, populo, menibus alta fui.

Ast simul effigies arasque supersticiosas

Ejiciens uni sum famulata Deo,

Cessarunt arces, cecidere palatia divum,

Servavit populus, degeneravit eques.

Vix scio, quae fueram, vix Romae Roma recordor,

Vix fuit occasus vel meminisse mei.

Gratior est iactura mihi (tamen?) successibus istis.

Major sum pauper divite stante ruens.

XIV. fol. 204. *Sanctus bonorius christianus ad solitarium quendam de Imagine mundi*. Extat istud Opus in *Bibl. PP. Lugd. T. XX*. Exemplar praefens ultra *Librum II.* non progreditur, ceterum omnia continet, quae ad aliud hoc *Vol.* exhibitum Exemplar notavimus, ut *Index* docet. Quantum Editio *Lugd.* e nostris emendari queat, vel in limine disce. Malis enim *septenis rivis inundato* prae *mundato*, mox et *positionem orbis* prae *Expositionem*, tum *scrutanti in scientiæ profundo* prae *in scientia profundo*, item *utriusque hominis salute* prae *utique hominis salute* &c.

XV. fol. 220. *Incipit alia explanatio de compoto* (computo) *non tamen honorij*. Difficile est in magno ejusmodi Theoriarum chronologicarum numero adsignare autorem. Praefens init: *Omnis ratio Compoti secundum cursum duorum planetarum. videlicet solis et lunae inuenta est ab antiquis* &c. Cum *Articulo De horis quibus conficitur annus finitum* putem *Tractatum*; aliena enim sunt, quae sequuntur *De Numero*, *De signo Crucis*, *De Salomone*, nempe poenitente, quin et futilia, v. g. *Tres dies sunt & noctes. in quibus uirilis si fuerit genitus. sine dubio corpus eius integrum manet usque in diem iudicij. hoc est. in VI. kal. febr. et in tercio idus aug. et in tercio kal. febr.* Atque in hoc abruptum clarissimus Codex, quem in *Germania* scriptum inter alia etiam suadet, quod in *Articulo*

De Numero habetur: *Due leuge faciunt rastam.*

CCXCVII.

Codex membraneus lat. Sec. R. 2283

XIV. Folior. 259. f. per duas columnas luculente et nitide exaratus, rubricis et literis initiorum picturatis distinctus, olimque *Monasterij S. dorothee in vienna* complectitur *D. Hieronymi Libros XVIII. Commentariorum in Isaiam Prophetam*. Praeit Praefatio e *Divina* ejus *Bibliotheca*, ubi *Versio* ni *Prophetæ* praefixa est, huc translata: *Nemo cum prophetas uiderit uersibus esse descriptos* &c. Dein: *In christi nomine incipiunt explanacionum libri in esaiam prophetam*. A *Prologo* videlicet ad *Eustochium*, cujus initium: *Expletis uix longo tempore in XII. prophetas* &c. In hoc *Prologo* certe rectius legitur: *qui legis litteras nosse se iactant*, quam *Regis litteras*, quod habet *Vallarsii* Editio *T. IV. col. 4.* quam contuli. Fortasse fuerit etiam melius, quod paullo infra occurrit, *cum in datione sit spiritus, qui loquitur*, quam *in ditione*; neque enim *datio* vocabulum *Veteribus* ignotum. Denique habetur *maiorum omnium ingenia pro majorum nostrorum*. Non defunt tamen, in quibus *Librarius noster peccavit*. Ad calcem Operis accessit elegans *Tabula picturata*, in qua capitatim *Argumenta Prophetæ*, et ut plurimum *ratio Exppositoris* notatur. Unde ad *Dorotheanos Canonicos* peruenit